ELEMINTE

DE

GEOGRAFIA ANTICA

LUMEA CUNNOSCUTĂ

DE

ROMANI IN TIMPUL REPUBLICEI

LUCRATA DE

BASILIU C. SIAICARIU

Professore de Istoria și Geografia in Liceul Matheiu Bassarabu

EDITIUNEA VII

BUCURESCI

EDITURA LIBRARIEI SOCECU & COMPANIA

7. Callea Mogosioaiei, 7.

1873.

www.dacoromanica.ro

Georgescu Marinu
1877-78. Iunie 30.
Oferta de D. Vasilie Saicaru
de insusi autorul.

ELEMINTE
DE
GEOGRAFIA ANTICA

Clasa a III-a Sem. Vifonu.

www.dacoromanica.ro

ELEMINTE

DE

GEOGRAFIA ANTICA

LUMEA CUNOSCUTĂ

DE

ROMANI IN TIMPUL REPUBLICEI

LUCRATA DE

BASILIU C. SIAICARIU

Professore de Istória şi Geografia în Liceul Matheiu Bassarabu

EDITIUNEA VII

BUCURESCI

EDITURA LIBRARIEI SOCEC & COMP.

1873

www.dacoromanica.ro

BUCURESCI
TYPOGRAPIHA LABORATORILOR ROMÂNI
19. Strada Academiei 19.
1873

www.dacoromanica.ro

GEOGRAFIA ANTICA

LUMEA ANTICĂ

In anticitate nu se cunnoscea de cât numai trei pârţi alle lumei ; Europ'a, Asi'a şi Afric'a; şi chiaru în aceste trei pârţi, nu se cunnosceà mai positivu, de câtu numai ţerrele de prin pregiurulu mârei Mediterranee.

A. EUROPA (1)

LIMITE

Europ'a se limità spre Nord, cu Marea Britanică séu Sarmatică; spre Sud, cu marea Internă séu Mediterraneă,

(1) Europ'a fii'a lui Agenore şi sor'a lui Cadmu, fiindu addusă de Jioue în acestu contininte, 'i dede numele sĕu, şi de atunci se numi Europ'a.

www.dacoromanica.ro

spre Est, cu paludea Meotide (marea de Azofu) şi fluviulu Tanae (Donulu); spre Uest, cu marea Atlantică.

MARI

Europ'a eră udată de 13 mâri principali : Oceanulu Hyperboreu (Oc. glaciale de Nord), Oceanulu Atlanticu, marea Germanică (m. Nordului), m. Britanică (can. Mâneceï), marea Hibernică (marea Irlandieï), marea Internă séu Mediterraneă, m. Tyrrhenă séu Inferiore (m. Toscană), m. Adriatică séu Superiore, m. Ionică, m. Egeă, (Archipelagulu), Propontidea (m. de Marmara), Pontulu Euxinu (m. Négră) şi Paludea Meotide (m. de Azofu).

CANALI

Celle şépte canali principali alle Europei era fretulu galicu (Passulu de la Calais), fretulu Gaditanu séu Herculeu (can. de la Gibraltare), can. Taphros (c. Bonifaciu), fretulu Siculu (Faralu de la Messin'a), Hellespontele (c. Dardanelleloru); Bosporulu Tracicu (c. de la Constantinopole), Bosporulu Cimmeriu (c. de la Ienicale).

SINURI

In Europ'a se afla nouĕ sinuri mai remarcabili, sin. Codanu séu marea Suevică (Baltic'a), sin. Aquitanciu séu Cantabricu (golf. Gasconieï), sin. Galicu (golf. de la Lion), sin. Ligusticu (golf. dela Genu'a), sin. Tarentinu séu marea Ausoniă, sin. Chorinthiacu (golf. de la Lepante),

www.dacoromanica.ro

sin. Saronicu (golf. Eginei), sin. Thermaicu (golf. de la Salonicu) şi sin. Melanu (golf. de la Saros).

LACURI

Europ'a avea optu lacurĭ principali: lac. Lemanu (l. Genevei); l. Verbanu (l. Magiore), l. Lariu (l. Como), l. Benacu (l. de Garda), l. Trasimenu (l. Perugiei), l. Vulsiniu (l. Bolsenei), l. Fucinu (l. de la Celano), l. Copai (l. Topoli'a).

FLUVIE

Celle 22 fluvie mai remarcabili alle Europei erà: Rhenulu (Rhinulu), Mos'a (Meusa), Scaldee séu Tabud'a, affluinţiĭ m. Germanice, Sequan'a (Sen'a) affluintele m. Britanice; Ligerele (Loire), Garumn'a (Garonne), Duriulu (Duro), Tagulu (Tagulu), Anatele (Guadian'a), Betele (Guadalquivir), affluinţii Oceanului; Iberulu (Ebru), Rhodanulu (Rhone), affluinţii Mediterraneei; Tiberele, affluintele m. Thyrrhene; Padulu séu Eridanulu (Po), Athesele (Adige), affluinţii mării Adriatice; Alpheulu (Ruphi'a), affluintele m. Ionice; Peneulu (Salembri'a), Hebrulu (Mariţia), affluinţii m. Egee; Istrulu séu Danubiulu (Dunari'a), Tyr'a séu Dumastrulu (Dnistru), Borysthenele séu Dunaprulu (Dnipru), affluinţii Pontului-Euxinu; Tanaele (Donulu), affluintele Paludei-Meotide.

RIUURI

In Europ'a era 25 de riuuri principali: Nicerulu (Ne-

www.dacoromanica.ro

cker), Moenulu (Main), Moseli'a (Mosell'a), affluinţii Rhenului; Matron'a (Marne); Isar'a séu Esi'a (Oise), affluinţii Sequanei; Carile (Cher), Vigen'a (Vienn'a), Maduan'a (Mayenne), affluinţii Ligerului; Duraniulu (Dordogne), affluintele Garumnei, Araree (Saon'a), Druenti'a (Durance), affluinţii Rhodanului; Ticinulu (Tesin), Trebi'a (Trebi'a), Addu'a (Add'a), affluinţii Padului; Isar'a (Isar), Aenulu (Inulu), Dravulu (Drav'a), Tysi'a (Tis'a, Savulu (Sav'a), Arabonele (Jiiulu), Alut'a (Oltulu), Ordessul (Argeşulu), Naparile (Ialomiti'a), Oraralu (Siretulu), Porat'a Pyretulu séu Hierasulu (Prutulu), affluinţii Danubiului.

INSULE

In Europ'a se cunnoscea următórile insule principali :

1. In Oceanulu Atlanticu, Britanni'a (Britanni'a Mare), Hiberni'a (Irlandla) s. a.;

2. In Mediterranea, 3 mari; Corsic'a (Corsic'a), Sardini'a (Sardini'a), Sicili'a (Sicili'a) şi 4 mice ins. Pityusae (Iviça), is. Beleare séu Gimnesie (Balearele), Ilv'a séu Aethali'a (Elb'a), Melit'a (Malt'a);

3. In sinulu Codanu : (ins. Scandie, Daniei şi Suediei);

4. In marea Tyrrhenă : ins. Eoliane séu Vulcane (Lipare), ins. Egade;

5. In marea Ionică : Corcyr'a (Corfu); Leucadia (S-ta Maur'a), Ithaca (Theaki), Chepalloni'a (Cephaloni'a), Zacynthulu (Zante);

www.dacoromanica.ro

6. In marea Egeă : Thasu (Thaso), Samothrace (Samothraki), Imbru (Imbro), Lemnu (Lemno), Scyru (Skiro), Eube'a (Negropontele), Salami (Coluri), Cycladele (Cycladele), Egin'a (Egin'a), Cyther'a (Cerigo), şi Cret'a (Candi'a).

PENINSULE

Celle şésse peninsule mai remarcabili alle Europei erà : Chersonesulu Cimbricu (Jutland'a), Hispani'a, Itali'a, Peloponnesulu, Chersonesulu Thracicu şi Chersonesulu Tauricu (Crime'a).

PROMONTORIE

In Europ'a erà 9 promontorie principali : prom. Boleriu (Land's-end), pr. Neriu séu Celticu (Finisterrae), pr. Sacru (St. Vincent), pr. Pachynu (Pasaro), pr. lui Hercule (Spartivento), pr. Salentinu (Leuc'a), pr. Tenariu (Matapanu), pr. Suniu (Colonni) şi pr. Artemisiu, la Nordulu Eubeei.

MUNTI

Europ'a aveà 13 serie de munţi mai însemnaţi : munţii Gyperborei, m. Ryphei (Uralii), m. Carpaţi seu Sarmatici (Carpaţii), Hemulu (Balkanulu), Scardulu (Schar-Dag), Rodopele (Despoto-Dag) Pangeulu (Punhar-Dag) Pindulu (idem), Olympulu (Lach'a), Alpii (idem) Apenninii (idem), Jur'a séu Jurassulu (Jur'a) şi Pyreneii (idem).

www.dacoromanica.ro

REGIUNI

Europ'a antică coprindea 16 regiuni: *Britani'a, Germani'a, Sarmati'a, Galli'a, Rheti'a, Noriculu, Vindelici'a, Pannoni'a, Daci'a, Hispani'a, Itali'a, Illyriculu* cu cetăţile Apoloni'a şi Epidamnulu seu Dyrrachiulu, *Moesi'a, Traci'a, Macedoni'a* şi *Greci'a*. Acelle-a insă cari figură mai multu in timpulu Republicei romane şi cari veniră in contactu cu acea repuplica fu următóriele :

I. ITALIA

In-ânte-a resbelleloru punice peninsula Italică erà împărţită în trei ; *Galli'a Cisalpina* séu *Itali'a septentrionale, Itali'a propriu dissă* séu *Itali'a centrale* şi *Greci'a Mare* séu *Itali'a meridionale.*

GALLI'A CISALPINA

Partea septentrionale a Italiei cu care se unesce şi mic'a peninsulă a Histriei se numià Galli'a Cisalpină, din causa multoru seminţie gallice ce se aşşeḑiasseră într'însa. Acéstă ţérră fertile se întindeà între Alpii, marea Liguriei, riuulu Macra, munţii Apenninii, r. Rubicone, m. Adriatică şi riuurellu Arsi'a în Histri'a. Ea erà udată de mai multe riuuri mari precumu este Padulu séu Eridanulu (Ligurii lu numià Bodincu) care dupŏ ce se măresce prin încurgerea altoru riuuri, se vérsă în A-

www.dacoromanica.ro

driatic'a prin şépte gure. Athesele (Adige), etc., lacurile Verbanu (l. Magiore), Lariu (l. Como), Benacu (l. de Garda), etc.

Acestu vastu şi formosu territoriu erà împărţitu în patru mari pârţi; *Liguri'a*, *Galli'a*, *Transpadana*, *Galli'a Cispadană şi Veneţi'a cu Histri'a*. Poporaţiunile cu cetăţile loru mai însemnate erà :

1. IN LIGURI'A

Ingaunii c. *Albium Ingaunum* (Albenga). Apuanii, c. Apu'a (Pontremoli), Genu'a erà între Ingauni şi Apuani, Statieli c. r. Caristu, (Caroso), Bodincomacu, etc.

2. IN GALLI'A TRANSPADANA

Taurinii séu Tauriscii c. Taurasi'a apoi *Augusta Faurinorum* (Torino), Libicii c. Vercelle (Verceil), Livii şi Marucinii c. Ticinu (Pavia), Insubrii c. Mediolanu (Milano), Cenomanii c. r. Brixi'a (Briscia), Mantu'a, Cremon'a etc., Orobili c. Bergomu (Bergamo).

3. IN GALLI'A GISPADANĂ

Anamanii c. Placenţi'a (Piacenza), Boii c. r. Parm'a, Mutin'a (Moden'a), Bononia (Boloni'a), Lingonii, Senonii c. r. Raven'a, etc.

4. IN VENETI'A

Veneţii c. r. Veron'a, Pataviu (Padov'a), Adri'a, etc., Carnii c. Aquilei'a (in ruine)—Histrii c. r. Pol'a, etc...

www.dacoromanica.ro

ITALI'A PROPRIU DISSA

Acéstă parte a peninsulei occupă totu centrulu de la riuurile Macra si Rubicone pônă la Silaru şi Frentone. Ea coprindea cinci pârţi principali : *Etruri'a, Umbri'a cu Picenulu, Laţiulu, Samniulu şi Campania.*

1. ETRURI'A

Etruri'a numită şi Tusci'a séu Toscan'a, ai cărei locuitori erà numiţi de Greci şi Tyrrheni, se întindeà de-a lungulu mârei inferióre cărei-a i-şi dede numele de marea Tyrrhenă séu Tuscică, intre Macra, Apennini şi Tibere. Ea erà udată de mai multe riuuri, precumu : Arnulu, Umbronele, Tiberele, etc. — laculu Trasimenu, Vulsiniu Vladimone, etc. — pământulu abundà mai alesu în fructe.

Etruri'a erà împărţită în 12 ţinuturi independinţi, numite *Lucunomie* şi care erà : Volaterranii c. Volaterre (Voltera), Vetulonii c. Vetulonii (Torre-Vecchia), Aretinii c. Arreţiu (Arrezzo), Cortonianii c. Corton'a, Perusinii c. Perusi'a (Perugia), Clusinii c. Clusiu (Chiusi), Rusellanii c. Rusele (Roseille), Vulsini (Volsena), Tarquinianii c. Tarquinii (în ruine), Faliscii c. Falerii (Falarii), cet. rem. Sutriu (Sutri), Ceriţii c. Cerre (Cer-vetei) şi Veienţii c. Vei.

www.dacoromanica.ro

2. UMBRI'A

Partea peninsulei cunnoscută supt numele de Umbri'a, erà situată între Galli'a cisalpină de care o separà Rubiconele, Adriatica, Samniulu şi Etruri'a, de care erà separată prin Tibere. — Picenulu se întindea la Sudulu Umbriei de a lungulu Adriaticei.

Acestu ţinutu erà locuitu de trei poporaţiuni differinţi: *a*, Senoni cu cet. Ariminiulu (Riminii), Sen'a-Gallic'a (Sinagaglia) etc.; *b*, Umbrii proprii ḑişşi cu cet. Sentinulu (Sasso Ferrato), Nequinulu séu Narni'a (Narnii), etc.; *c*, Picenii cu cet. Ancon'a, Cestrulu Firmu (Torre di Palma), Ascululu (Ascoli), Adri'a (Atri'a), etc.

3. LATIULU

Laţiulu, în care vom coprinde şi pre Sabini, se mărginià la N. cu Umbri'a şi Etruri'a de care se separà prin Tibere, la V. cu m. Tyrrenă, la S. cu Campani'a şi la E. cu Samniulu şi cu Picenulu de cari uă separà Apenninii. Principaliie riuuri cari lu-udà erà Tiberele cu Alli'a, Lirile, etc. — Laculu Regiliu.

Popórele care locuià Laţiulu în acea epocă, era şésse la numĕru. Sabinii, Equii, Hernicii, Latinii, Volscii şi Aruncii, descendinţii Ausoniloru cari dominasseră uă dată peste tótă Itali'a câreia i-şi dedesseră numele de Ausoni'a. Cetăţile remarcabili erà: *a*, La Sabini, Curi (Correse), Reati (Rieti), Fidenele, etc.; *b*, la Equi, Subla-

www.dacoromanica.ro

queulu (Subiaco), Carscoli, etc.; *c*, la Hernici Anangni'a (Anagni), Arpinulu, Ferentinulu, etc.; *d*, la Latini, *Rom'a*, Tiuru (Tivoli). Prenestele (Palestrin'a), Gabi'a, Colaţi'a, Tusculului, Antemnele, Laurentulu, Lanuviulu (Civita-Lanuvia), Osti'a portu la gur'a Tiberului; *e*, la Volsci, Velitrele (Veletri), Suess'a-Pometi'a; Anţiu (Anzio), Fregellele (Pontecorvo), Aoriolii, etc., *f*, la Aurunci Fundi (F'ondi); *f*, Gujet'a (Gaetu), Minturnulu (Trajetto), Sucesa-Arunc'a (Sessa), Sinuess'a astă-ḑi în ruine la pólele muntelui Massicu care erà renumitu pentru vinurile celle bune ce scoteà, etc. — Rutulii avea ca cetâţi remarcabili Ardea şi Laviniulu.

4. SAMNULU

Statulu acestu-a se întindeà între marea Adriatică, Picenu, Laţiu, Campani'a şi Apuli'a. Ellu erà acoperitu mare parte de umbrósele ramuri alle Apenniniloru cari formà mai multe passuri ânguste şi cari dà nascere la mai multe riuuri precum era : Aternulu, Sagrulu, Tifernulu, Frentonele, etc. — Laculu Fucinu, etc.

Samniulu erà locuitu de şépte poporaţiuni differinţi : Vestinii, Marucinii, Frentanii, Marsii, Pelignii, Samniţii propriu ḑişşi şi Hirpinii. Cetâţile loru mai remarcabili erà : *a*, la Vestini, Pinn'a (Civita di Penna); *b*, la Marucini, Teate (Chieti); *c*, la Frentani, Auxanulu (Lauciauu); *d*, la Marsi, Marubiulu (în ruine); *e*, la Pelignii, Corfiniulu (în ruine), *f*, la Samniţi, Palumbinulu (Palombaro), Bovianulu (Boviano), Candiulu (Ariola), Be-

www.dacoromanica.ro

neventulu, etc., şi în fine *g*, la Hirgini, Cominiulu, Aquiloni'a, Romul'a (Bisaceia), etc.

5. CAMPANI'A

Campani'a se întindeà de a lungulu m. Tyrrhene de la Lire şi Apennini cari o separà de Samniu pônă la Silaru. Acestu ţinutu deliciosu numitu de cei vechi *Campani'a felix*, erà lăudatu de toţi scriitorii ca cellu mai avutu şi cellu mai fertile din tótă Itali'a. Astă-a fu caus'a cŏ mai multe popóre învecinate să se strămute într'însa aşi-à în câtu Nordulu i-erà locuitu de seminţie latine, ca Aruncii şi Sidicinii a cârora cetate mai remarcabile erà Teanulu (Tiano).

Ca cetâţi principali în Campani'a vomu indicà Colaţi'a (Gaiass'a), Capu'a, Cumele, Puteoli (Puzzoli), Neapolea, Herculaneulu, Nol'a Suessul'a, Pompei'a—Picenţi'a erà cap. Picentiniloru.

GRECI'A MARE

Partea Italiei care purtà numirea de Greci'a Mare, occupà tótă estremitatea meridionale a peninsulei de la riuurile Silaru şi Frentone pônă la Fretulu sicilianu. Ea coprindeà patru state principali : *Apuli'a*, *Messapi'a*, *Lucani'a şi Bruţiulu.*

1. APULI'A

Apuli'a se întindea de-a lungulu mârei Adriatice, de la Frentone pônă în Messapi'a şi pônă la riuulu Bra-

www.dacoromanica.ro

danu, care o separà de Lucani'a.—Dauni şi Peucetii erà principalile poporaţiuni ce o locuia.

Principalile cetâţi alle Apuliei, erà Teanulu apuleu, spre distincţiune de cellu sidicinu (Civita) Luceri'a, Ascululu apuleu, spre distincţiune de cellu din Picenu, Canusiulu (Canosa), Venusi'a (Venosa). Cannele pre marginea riuului Aufidu, etc.

2. MESSAPI'A

Messapi'a numità de Greci şi Iapygi'a érŏ de Latini Calabri'a, occupà tótă peninsul'a dintre Adriatic'a şi sinulu de la Tarentu, douĕ erà poporaţiuuile cari o locuià, Calabrii şi Salentinii.

In Messapi'a cetâţi mai remarcabili erà : Brundusiulu (Brindisi), portu commodu pentru îmbarcarea în Greci'a, Hydruntulu (Otranto), situatu în strîmptóri'a dintre Adriatic'a şi Mediterrane'a. Se ţice că Pyrhu şi mai în urmă Romani proiectasseră să construéscă acollo uă punte prin care să unéscă Greci'a cu Italia; Tarentulu, etc.

3. LUCANI'A

Lucani'a se întindeà între sinulu de la Tarentu şi între riuurile Bradanu ce o separà de Apuli'a, Silaru care o separà de Campani'a şi Sybare ce o separà de Bruţiu. Principalile cetâţi în acéstă ţérră muntósă erà : Heraclea (Policoro) şi *Thuriulu* (mai întêiu Sybare apoi Ţopie şi în fine astă-ţi Torre Brodognato).

www.dacoromanica.ro

4. BRUTIULU

Bruţiulu occupà tótă peninsul'a coprinsă între sinulu de la Tarentu, marea Siculă şi cea Tyrrhenă, ellu erà strinsu la meḑiulocu de sinurile Terineu şi Scylaceu. Cetâţile mai remarcabili alle Bruţiului erà : Cotron'a (Cotron'a), Locrii (Mota di Bruzzano), lûngă promontoriulu Zephyriu, de unde apoi se şi numì Zephyrii; Regio (Reggio), pre ţermulu canalelui.

II. INS. SICILI'A CORSIC'A ŞI SARDINI'A

1. SICILI'A

Cea mai mare dintre insulele mărei Interne este Sicili'a. Se ḑice cŏ în timpurile cele mai vechie, acéstă insulă de formă triânghiulariă, ar fi fost lipită cu Italia, şi cŏ acéstă deslipire ar fi provenită din veri-unu cutremuru mare. De la cele trei promontorie, Peloru (Faro) de cŏtre Itali'a, Pachynu (Passaro) cŏtră Greci'a şi Lilybeu (Boeo) cŏtră Afric'a, se numià şi *Trinacri'a* (insul'a cu trei ânghiuri). Sicili'a, acéstă insulă fertile, poporată şi avută, erà udată de mai multe riuuri precum : *Adranulu, Himer'a,* etc., şi străbătută de mai multe serie de munţi între cari Etn'a erà cellu mai celebru, atâtu pentru înălţimea sea, câtu şi pentru materiele focóse ce vĕrsà.

In epoc'a în care începură resbellele punice, Sicili'a

www.dacoromanica.ro

eră împărțită între regele Hierone, care domină partea orientale, și între Carthaginesi cari ocupă 2/3 părți despre Sudu-Vestu.

Cetățile mai remarcabili eră: *a*, în Sicili'a lui Hierone, Syracusele, Messan'a (Messin'a), Tauromoniulu (Taormin'a), Catan'a, Megar'a, Nectulu (Nato), Helorulu (Muri-Ucci); *b*, în Sicili'a Carthaginese: Panormulu (Palermo), Myle (Mellazo), Drepanulu (Trapani), Lilybeiulu (Masala), Agrigentulu (Girgenti), Camarin'a (Camaran'a), En'a (Castro-Giovani).

Dintre insulele vecine Siciliei, și devenite cellebre prin resbellele punice, indicâm aci următóriele: Ins. Eoliane, între cari cea mai mare era Lipara, ins. Egade, Cossyr'a, Melit'a (Malt), etc.

2. CORSIC'A ȘI SARDINI'A

Între marea Ligustică și cea Tyrrhenă este insul'a Corsic'a pe care Grecii o numia *Cyrnu*. Locuitorii ei era feroși și oribili. Pământulu eră aspru și în multe locuri impracticabile, cerulu posomoritu și marea inoportună; se mai ḑicea că și marea acestei insule eră amară. — Cetatea cea mai însemnată, eră Aleri'a aprópe de gura riuului Rhotanu.

Din jiosulu Corsicei este Sardini'a care se numià de negustătorii greci și *Ichnus'a* (de la ἴχνος, urmă de picioru), fiindu că sémănă óre-cum cu urm'a unui picioru de omu. Pământulu era mai fertile dérŏ cerulu totu posomoritu. Se găsià și multe animali vătemători și plante

www.dacoromanica.ro

veninate; în grânu însă abundà şi mare parte dintr'însulu se duceà la Rom'a. De ace-a s'a şi numitu acéstă insulă împreună cu Sicili'a *nutricele Romei.* — Cetatea cea maĭ însemnată era Caralea (Cagliari) lûngă sinulu cu acellu-aşi nume.

III. HISPANI'A

Cellu mai de Occidinte statu allu Europei este Hispani'a care erà încungiurată de apă de tóte laturile, afară de cea côtre Galli'a cu care se unia prin munţiĭ Pyrenei, din care causă era cunnoscută şi supt numirea de peninsul'a Iberică. De şi tótă Hispani'a era destulu de fertile, regiunea ace-a însă care de la riuulu Bete s'a numitu Betic'a întrecea pre celle-alte în fertilitate. Prima divisiune ce făcură Romanii în Hispani'a după resbellulu II punicu fù, în *Hispani'a Citerióre* şi *Hispania Ulterióre;* acéstă din urmă erà împărţită în *Lutsitani'a* şi *Betic'a.* Hispani'a era străbătută de multe şi mari serie de munţi, care da nascere la mai multe riuuri mari precum era : Duriulu, Tagulu, Betele (Guadalquivir), Iberele, etc.

1. HIRPANI'A CITERIÓRE

Acéstă parte a Hispanieĭ occupa totu Nordu-Ostulu peninsulei. Se pare cŏ poporaţiunile occidintali precum : Calecianii, Asturii, Cantabrii, etc., nu erà suppusse Cartaginesilor, cari pre acele timpuri dominà în Hispani'a.

www.dacoromanica.ro

In partea Hispaniei, coprinsă între Ibere şi Pyrenei, şi care formă uă provincie romană, se însemna următóriele poporaţiuni principali : Ilergeţii, c. Ilerd'a (Lerida), Lacetanii, c. Tarragon'a, Laletanii, c. Barcino (Barcelon'a), Ausetanii, Indigetii, etc.; érŏ în partea din jiosu de Ibere era : Arevacii, c. Numanţi'a (în ruine), Celtiberii ammestecătură de Celţi séu Galli şi de Iberi séu Hispani, c. Bilbili (Bobola), Edetanii, c. Saldub'a numită *Cæsarea Augusta* (Sarragoss'a), Ilercaonii, c. Dertoss'a (Tortos'a), Carpetanii, c. Toletu (Toledo), Oretanii, c. Oretu (Oredo); Suessetanii, c. Saguntu, Contestanii, c. Cartagen'a (Cartago Nova), Bastitanii, c. Basti (Baz'a), etc.

2. HISPANI'A ULTERIÓRE

Hispani'a Ulterióre occupa tótă partea de cŏtră Sudu-Ostu, riuulu Anate (Guadiana) o împărţia în doue, în Lusitani'a şi în Betic'a. Principalile poporaţiuni ce o locuia erà :

a. In Lusitani'a. Lusitanii propriu ḑissi, c. Olisipu (Lisbon'a), Celticii veniti din Galli'a, c. Cunistorge numită de Romani şi *Pax Iulia* (Bej'a), Vetonii, c. Salmatiqu'a (Salamanc'a), etc.

b. In Betic'a. Turdulii, c. r. Gade (Cadix) de unde şi-a luatu numele şi strimptóri'a Turdetanii c. r. Italic'a; Bastulii, c. Mund'a (Mond'a) c. r. Malac'a (Malagr'a) etc.

Insulele Baleare cari erà situate la cóstele Hispaniei Citerióre şi care se considera ca şi cum aru făcutu parte

www.dacoromanica.ro

dintr'ins'a, pre la începutulu resbelleloru punice erà totu suptu dominaţiunea Cartaginesiloru.

IV. GALI'A

Galli'a Transalpină erà situată între Pyrenei şi Rhenu, laturea meridionale i-erà scăldată de marea Tuscă, érŏ cea occidintale de Oceanu. Partea ace-a care se întindea cŏtră Galli'a Cisalpină erà mai fertile de-câtu celle-alte. Galli'a producea puţine genuri de animali vătĕmătórie. Locuitorii ei erà fórte superstiţioşi, Druḑii, preuţii loru, i-învĕţià religiunea în selbe. Ei credeà cŏ sufletulu este eternu şi cŏ dupŏ mórtea începe uă altă viéţiă. — Principalile riuuri cari o străbăteà, erà Rhenulu, Rhodanulu, care curge prin laculu Lemanu (l. Constanţiei), Garumn'a, Ligerele (Luar'a), Sequan'a (Sena), etc.

Galli'a se împărţià în patru mari pârţi : cea de cŏtră Galli'a Cisalpină se numià *Galli'a Narbonense* séu *Provincia romana*, cea coprinsă între munţii Pyrenei şi Garumn'a *Aquitani'a*, cea dintre Garumn'a şi Sequan'a *Celtic'a* şi cea dintre Sequan'a şi Rhenu *Belgic'a*.

Poporaţiunile şi cetâţile ei mai însemnate era :

1. IN GALLI'A NARBONENSE

Massilianii, c. Massilia (Marsili'a), fundată de Phociani, Gallo-Ligurii unde se fundă coloni'a romană de la *Aquæ Sextæ* (Aix), Cavarii, c. Avein (Avignon), Allobrogii, c. Vienn'a pre Rhodanu, c. r. Genev'a, etc. etc.

www.dacoromanica.ro

2. IN AQUITANI'A

Plecând de la provinci'a romană în susu numerămu mai multe poporaţiuni însemnate precumu erà Lactoraţii, Elusaţii, etc.

3. IN CELTIC'A

Sequanii, c. Vesonţiu (Besançon), Helveţii separaţi de Sequani prin muntele Jur'a, c. Aventicu (Avenche), c. r. *Aqua Helvaticæ* (Baden), baie usitate şi de Romani; Turiculu (Zurich) etc. Lingonii cu Audomatunul, c. r. Diviu (Dijon); Eduii, c. Noviodonulu (Nevers), de acesti-a ţinea şi Boii, Senonii, c. Agedineu (Provins) Parisianii, c. Luteţi'a apoi Parisii (Paris); Biturigii, c. Avariculu (Burges); Arvenii, c. Arvenii (Clermont), etc.

4. IN BELGIC'A

Batavii, c. *Batavorum oppidum* (Batemburg); Eburonii, cari fiindu esterminaţi de Cesare, fură înlocuiţi de Ubi, c. *Oppidum Obizrum,* apoi *Colonia Agrippina* (Coloni'a); Catalaunii, c. Durocatalaunu apoi Catalaunii (Châlons-sur-Marne), etc.

V. GRECIA

Greci'a intrecù prin cellebritatea numelui sĕu mai pre tóte celle alte regiuni alle lumei. In addevĕru nici unu

www.dacoromanica.ro

statu n'a fostu mai producĕtoriu de genie mari ca dîns'a, nici mai cultivatoriu de arţi, atâtu în timpu de resbellu câtu şi de pace. Multu timpu ea a escellatu prin glorióselo sélle resbelle, purtate atâtu pre uscatu câtu şi pre apă. — Greci'a vechiă mai coprindea pre lîngă Hellad'a şi Peloponesu (Greci'a de astă-dî) şi Thessali'a şi partea de Sudu a Albaniei suptu numele de Epiru. Ea se împărţià aşia dĕră în patru : *Epirulu, Thessali'a, Hellad'a şi Peloponesulu.*

1. EPIRULU

Epirulu, care începea de la munţii Acroceraunі se întindea de-alungulu mărei Ionie pônă la riulu Achelou, ellu erà locuitu de mai multe poporaţiuni. Cetăţile lui mai principali erà Ambraci'a, Dodon'a, etc. — La gurele Achelonlui jiăcia câte-va insule între cari cea mai mare era Chephalloni'a, alături cu acéstă-a era Ithac'a, patri'a lui Ulysse, pămêntu aspru din caus'a munţiloru, dĕră nobilitu fórte multu prin versurile lui Homeru. Leucadi'a, Corchyr'a (Corfu), pre carę Homeru o numià şi *Sheri'a*, Zacynthu (Zante), etc...

2. THESSALI'A

Thessali'a se întindeà între Macedoni'a, Epiru şi Hellad'a. Ea produceà mai cu deosibire cai buni. Munţi aveà fórte memorabilĭ precum : Olympulu în care se credeà cĕ erà locuinţi'a Ḍeilor, aprópe de Olympu 'şi-luà nascere Peneulu, riuurellu ale cărui ape erà fórte lim-

www.dacoromanica.ro

peḑi. Principalile cetâţi alle Thessaliei erà : Lariss'a, Demetrad'a, Pharsalea, Cinocephall'a, etc.

3. HELLAD'A

Hellad'a (Livadi'a) se întindeà la Sudulu Epirului şi allu Thessaliei pônă în golfulu de la Corinthu. Aci se aflaşi munţii Helicone şi Parnassu, locuinţi'a Museloru. Regiunile cu cetâţile celle mai remarcabili erà : Athic'a, c. Athenele (de la fundătór'a ei Minerv'a care în grecesce se numesce Ἀθηνά), c. r. Eleuse; Beoţi'a, cea mai fertile din tóte, c. Thebele, c. r. Cherone'a; Phocidea, c r. Delphii, lûngă muntele Parnasu. La Delphi se află şi oraculului lui Apolline care-şi întindea autoritatea sea preste tótă lumea; Etoli'a şi Acarnani'a, c. Leucade in insul'a cu acellu-a-şi nume. — La Nordulu Acarnaniei, în sînulu Ambracicu, se afla prom. Acţiului.

4. POLOPONNESULU

Cu acea parte a Greciei despre care vorbirămu pônă acumu este lipită uâ mare peninsulă care se numia Peloponnesulu (Insul'a lui Pelope — More'a) şi care sémănă cu fóia unui platanu. Limb'a acea-a de pământu care unesce acea peninsulă cu Hellad'a, se numia Isthm (Ἰσθμός, limbă de pământ). Poporaţiunile şi cetâţile mai însemnate erà: Corinthianii, c. Corinthu, cetate fórte vechiă situată în Isthmu, în apropiare de Corinthu se afla Leucopetr'a; Achaianii, c. Sicione; Elidea, c. Elidea, c. r. Olympi'a lûngă riuulu Albheu, însemnată pentru tem-

www.dacoromanica.ro

plulu lui Jioue Olympiculu şi statu'a lui de ivoriu, cap-de-operă a lui Phidi'a; Arcadi'a, c. r. Megalopolea Orcomena, etc.; Argolidee, c. Argu; Messeni'a, c. Messeni'a; Loconi'a, c. Spart'a lûngă muntele Taygetu. Nu departe de Spart'a şi-iea nascerea riuulu Eurot'a.

Suptu Laconi'a jiăcea insul'a Cyther'a (Cerigo).

VI. MACEDONI'A

Macedoni'a, care erà situată între Thessali'a, Epiru, Illyricu, Mœsia, Thraci'a şi m. Egeà, se illustrâ fórte multu suptu regnulu lui Philippu şi allu lui Alexandru cellu Mare, cŏci unulu i întinse autoritatea asupra Greciei, érŏ cellu-altu asupra Asiei.

Macedoni'a se împărţia în Macedoni'a Occidentale cu c. r. Athacu, Heracle'a, Pellu, etc., şi în Macedoni'a Orientale cu Potidea, Olynthu, Acanthu şi mai spre Oriinte Amphilolea lûngă sinulu Strymonicu şi Philippii.

VII. THRACI'A

Intre Macedoni'a, Mœsi'a, Pontulu Euxinu şi Propontidea (marea de Marmara) se întindea Thraci'a, regiune frigurósă pre acelle timpuri din care causă numai pârţile de cŏtră mare i era fertili. Riuurile mai mari cari o udà era Hebrulu, Nestulu şi Strymonele. Munţii mai principali era Hemulu, Rhodopele şi Orbellulu.

www.dacoromanica.ro

Intre cetâţile Thraciei cea mai remarcabile era Byzanţiulu (Constantinopolea) lûngă Bosphoru, Marroni'a, Doriculu, Cypsel'a. — In Chersonesul Thracicu (peninsul'a dintre marea Egeă şi Hellesponte) era: Eleontele, Sestu, Gallipolea, etc...

Marea Egeă (Archipelagulu) coprinsă între Greci'a şi Asi'a, se distingea prin mai multe insule. Celle mai illustre între dênsele sûntu Cycladele (dela κύκλος, rond), fiindu-cŏ formiaḑiă óre-cumu unu rondu, Eube'a (Negropontele), la cóstele Beoţiei şi Athicei de care se desparte printr'uâ ângustă strimptóriă numită Euripu. Se ḑice cŏ şi acéstă insulă ar fi fostu lipită cu Beoţi'a şi cŏ s'a ruptu în urm'a veri-unui cutremuru mare. Din jiosulu Cycladeloru, în Mediterran'a era Cret'a (Candi'a).

www.dacoromanica.ro

B. ASIA [1]

LIMITE.

Asi'a este cea mai mare dintre continenți. Dupŏ cei vechi Tanaele şi Paludea-Meotide servià de limite între Europ'a şi Asi'a, érŏ spre Nordu şi spre Est le era mai necunnoscută, spre Sudu erà totu Oceanulu Indicu.

MARI

Principalile mâri alle Asiei era: m. Caspică séu Hyrcană, Paludea-Meotide, Pontulu-Euxinu, Propontidea, m. Egeă, m. Internă, m. Erythreă séu m. Roşşiă (golf. de Omanu), etc.

SINURI

Sinulu Arabicu (golf. Aranicu séu m. Roşşiă), sin. Persicu (g. Persicu), sin. Barygazenu (g. de la Cambaye).

LACURI

In Asi'a lacuri mai însemnate erà: l. Arsiss'a (Vanu),

(1) Numirea de Asi'a s'a datu mai întêiu numai Asiei-mice, mai în urmă se întinse gradatu la totu continentele.

www.dacoromanica.ro

l. Spant'a séu Marciane (Urmi'a), l. Asi'a séu Zaris (Serreh), paludea Oxiană (Aralu), m. Mórtă séu l. Asphalits (idem).

FLUVIE

Fluviile Asiei mai remarcabili erà : Rha séu Lyculu (Volg'a) şi Oxulu (Djihulu) affluinţi m. caspice; Tansele affluintele Paludei-Meotide; Halys (Kizil-Ermak) affluintele Pontului Euxinu; Euphratele şi Tigrile cari aprópe de îmbucătura loru în golfulu Persicu se unescu; Indulu (idem) affluintele m. Erythree; Gangele affluintele oc. Indicu.

INSULE

Insulele séu grupele de Insule celle mai cunnoscute de cei vechi erà : Sporadele, Rhodulu, Cyprulu in m. Internă; Taprobanulu (Ceylanu) în oc. Indicu, etc.

PROMONTORIE

Pr. Carambis (Kerempeh), la N. Asiei-mice, pre Sigeu (Jem Cheher), la intrarea în Hellesponte; pr. Lectu (c. Bab'a), pr. Sacru (Kelidoni'a), la S. Asiei-mice; pr. Phararnu (c. Mahometu) în Arabi'a petrósă; pr. Carpell'a (c. Jascu) şi pr. Comari'a (c. Comorinu) in Indi'a.

MUNTI

Principalile serie de munţi cunnoscute de cei vechi

www.dacoromanica.ro

eră: Caucasulu, Niphaţii (Nimrod) în Armeni'a, Taurulu în Asi'a Mică, Amanulu (Alma-Dagh) unesce Taurulu cu Libanulu din Syri'a, Paropamisulu séu Caucasulu indicu (Hindu-Kuch) partea occidintale a Himalayei, Imanulu (Bolorulu şi Himalaya) Emodii Imaului, Cassaniţii (El-Aréd) în Arabia.

REGIUNI

Regiunile Asiei în timpurile antice eră: *Sarmaţi'a, Scythi'a; Asi'a Mică, Armeni'a, Syri'a, Mesopotami'a, Midi'a cu Persi'a, Bactrian'a, Seriqu'a, Palestin'a, Arabi'a, Indi'a şi Sin'a.*

1. ASIA-MICĂ (1)

Suptu numire de Asi'a-Mică treceà peninsul'a care se întindeà între Pontulu-Euxinu, Propontidea, m. Egeă, m. Mediterraneă şi Armeni'a. Ea se compuneà din mai multe provincie, dintre cari celle mai insemnate eră: *a*, Colchidea c. Phase. — *b*, Pontulu pre marginea meridionale a mârei căre-ia i-dede numele sĕu. Cetăţile lui mai remarcabili eră Amisulu, Cotour'a, Trapesunt'a, etc. — *c*, Paphlagoni'a, c. Amastri'a. — *d*, Cappadoci'a c. Mazzac'a. — *e*, Cilici'a din susul Syriei, ea è udată de mai multe riuuri între cari mai insemnatu este Cydnulu, ce-

(1) Fiindu-că Romanii în timpulu Republicei au avutu a face numai cu acéstă regiune, s'au lăsatu celle-alte.

www.dacoromanica.ro

tatea mai însemnată erà Issulu lûngă golfulu cărui a dede numele sĕu. — *f*, Pamphyli'a, c. r. Attalea. — *g*, Phrygi'a, c. r. Attalea. — *h*, Phrygi'a, c. r. Dotile'a. — *i*, Galaţi'a c. r. Pesinontele. — *j*, Bithyni'a pre marginea Pontului şi a Propontidei cu c. r. Chalcedonia Nice'a, etc. — *k*, Nysi'a la Hellespontu străbătută şi de riuulu Cranicu, cu c. r. Illiulu la pólele muntelui Id'a, Dardanulu, Ciziculu, Pergamulu, etc. — *l*, Lidi'a c. r. Ephesulu, aci se afla faimosulu templu allu Dianei care erà unulu din celle şépte miracule alle lumei, Sardea, Magnesi'a aprópe de Hermu, Phocea, etc. — Caria cu c. r. Miletulu, Cnidulu, etc.

Despre pontulu Euxinu, care este ca un mare golfu, se ḑice cŏ uă-dată din caus'a sĕlbaticiei popóreloru de prin pregiurulu lui se numia *Axenus* (de la Ἄξενος inospitaliariu), dupŏ acea mai îmblânḑindu-li-se moravurile a căpĕtatu numirea ne *Euxinus* (de la Εὔξεινος ospitalariu), —Propontidea este unită cu Pontulu Euxinu prin Bosphoru care fretu separă Europ'a de Asi'a, şi cârui-a s'a datu acéstă numire de la βοῦς (Bouu) şi πόρος (passagiu), adicŏ strîmptóriă pre care unu bou o póte trece înnotându.

Partea mărei Egeă de cŏtră Asi'a-Mică este semănată de uâ mulţime de insule între cari celle mai mari şi mai importanţi sûntu : Lemnulu, Lesbulu, Samulu, Rhodulu, etc., érŏ în apele Ciliciei cea mai mare este Cyprulu.

www.dacoromanica.ro

C. AFRIC'A [1]

LIMITE

Afric'a, numită de Greci şi Liby'a, formă uă immensă peninsulă, unită cu Asi'a printr'unu istmu pre care éstăţi 'lu nummimu *istmulu de la Suezu*, m. Internă, oc. Atlanticu, m. Indieloru, m. Erythreă şi sin. Arabicu o incungiurà de tóte pârţile.

SINURI

Syrtea mare (golf. Syrtei) şi Syrtea mică (golf. de la Cabex), formatu de marea internă.

FLUVIE

Nilulu, affluintele mârei interióre, Nigrulu (póte Dioli-Bă), allu cârui cursu nu e cunnoscutu bine de câtu numai de câţi-va anni. — Astapulu (Nilulu Albastru) şi Astabor'a (Tacazze) cu affluinţii Nilului în Ethiopi'a.

(1) Acestu mare contininte n'a fostu nici uă dată cunnoscutu în întregulu sĕu; unii geografi vechi Greci şi Romani nu ne-au descrissu de câtu părţile din vecinătatea Mediterraneei şi m. Roşşie.

www.dacoromanica.ro

INSULE

Insulele Fortunate (Canarie) şi Discordis (Socotor'a) erà celle mai remarcabili în Afric'a.

PROMONTORIE

Cornulu Hesperiei (póte c. Verde), Muntele Sórelui (Cetin'a) şi Abyl'a (Ceuta), în Mauritani'a, pr. Hermen (Bonu), în Afric'a propriu ḑissă, pr. Phycu (Bazadu), în Liby'a esterióre; pr. Aromat'a (Gardafui), pr. Raptu (Brav'a) şi pr. Prasu (póte Delgado), în Ethiopi'a.

MUNTI

Atlantele şi munţii Lunei de éstă-ḑi au fostu şi pre atunci cei mai cellebrii.

REGIUNI

Regiunile cunnoscute alle Africei erà : *Mauritani'a, Numidi'a, Afric'a propriu ḑissă, Liby'a esterióre, Egyptulu, Libi'a interióre şi Ethiopi'a.*

1. MAURITANI'A

Mauritani'a (Imperiulu Marocului), avea de limite Oceanulu. Mediterrane'a şi riuulu Molachathu séu Malv'a care o separà de Numidi'a. Aci se afla muntele Abyl'a, care se credea cŏ uâ-dată a fostu lipitu cu oppu-

www.dacoromanica.ro

sulu sĕu Calpe, din Hispani'a şi cŏ Hercule trecêndu pre acollo lu-a tăiatu în doue, şi astu-felu a unitu marea Internă, care erà închisă de tótă părţile, cu Oceanulu. Muntele acella tăiatu rĕmânându ca doue columne de ambele pârţi alle strîmptórei s'a numitu Columnele lui Hercule.

Cetăţile Mauritaniei erà mice şi rare, celle mai însemnate însă erà : *Tingis* (Tangeru) de unde s'a şi numitu *Mauritani'a tingitane* Septa séu Abyl'a, Luxu (Laraşiu), etc.

II. NUMIDI'A

Numidi'a (Algeri'a) se întindeà de-a lungulu mârei interne de la riuulu Tusc'a care o separà de territoriulu Carthaginese pônă la Molocathu care o separà de Mauritani'a. Ea erà mai fertile şi mai avută ca Mauritani'a. La uâ distanţiă destullu de mare de la ţĕrmu se găsià ancore, ósse de pesci marini şi alte semne de fellulu acestu-a, cea-ce dâ sâ se înţellégă cŏ marea se întindea uâ-dată pônă pre acelle locuri. Pre timpulu lui Jugurth'a Numidi'a fù împărţită în doue pârţi : Partea de côtră Occidente care se întindea între riuurile Molochat'a şi Ampsag'a şi care se numia *Mauritania Cæsariana*, erà suptu dominaţiunea lui Jugurth'a érŏ cea de côtră Oriinte de la Ampsag'a pônă la Tusc'a suptu a lui Adherbale.

Cetăţile mai remarcabili erà : *a, In Numidi'a Occi-*

www.dacoromanica.ro

dintale, Vacc'a (Begeja séu Bayja), Sufetul'a, Thal'a, Caps'a Sicc'a (Keff), Cirt'a (Constantin'a) etc. — *b*, *In Numidi'a Orientale*, Sig'a (Ned-Roma), Sitifi (Sitif), etc.

Marginea de côtră Sudu atâtu a Numidiei câtu şi a Mauritaniei se pare a fi fostu munţii Atlanţi.

III. AFRIC'A PROPRIU ḌISSĂ

Acestu Statu situatu pre marginea mârei Interne, se limită între riuulu Tusc'a şi Altarele Phileniloru. Ea erà udată de mai multe riuuri între cari celle mai însemnate erà : Tusc'a şi Bagrad'a precum şi laculu Tritoriu. Despre altarele Phileniloru se narréḍiă cŏ, în urm'a unei neînţellegeri între Carthaginesi şi Cyreni pentru limite, fraţii Phileni, fiindu trămişi din partea Carthaginesiloru se lăssară sâ se îngrópe de viui numai ca limitele sâ fiă mai în favórea Carthaginesiloru şi pentru ca acéstă virtute a loru să fiă de eternă memorie le înălţară altare chiaru în loculu unde se îngropaseră.

Cetăţile mai remarcabili alle teritoriului Carthaginese erà : Carthaginea, Ultic'a (în ruine aprópe de Porto-Farino), amûndoue fundate de Pheniciani, Hippo-Zarythu (Bizerte), Tunitele, Zam'a (Zag), Clype'a, Hadrumetu (Hamanetu) etc.

Afară de Afric'a propriu ḍissă, republic'a Carthaginese mai dominà şi preste Corsic'a, mare parte din Sicili'a şi Hispani'a precumu şi preste insulele Baleare.

---

www.dacoromanica.ro

IV. LIBY'A ESTERIORE

Liby'a Esterióre se întindeà de la Altarele Philoru pônă la Egiptu. Popórele acestei ţêrri nu avea cetâţi, ci trăià prin corturi; vulgulu erà îmbrăcatu în pelle de animali; bĕutur'a le erà mai multu lapte, érŏ mâncarea carne, şi nu avea nici uâ lege.

Poporaţiunile loru mai principali erà : Nasamonii şi Psylii.

V. EGYPTULU

Egyptulu se întindeà intre Mediterrane'a, Syri'a, Ethiopi'a, marea Roşşiă şi istmulu de la Suezu; ellu este străbătutu în tótă întinderea lui de Nilu care lu-făcea sâ fie fertile, şi care se vérsă apoi în Mediterrane'a prin şépte gure.

Egyptulu se împărţià în trei: *a, Delt'a* séu Egyptulu de jiosu, c. Alexandri'a; *b, Eptanomida* séu Egyptulu de mediu-locu, c. Memphis, şi *c, Tyebaid'a* séu Egyptul de susu cu c. r. Thebele, c. r. Abidu, etc.

FINE

www.dacoromanica.ro

UVRAGE DIN EDITURA LIBRARIEI SOCECU & CIE.

AHN, F. Methoda practică spre a învĕța cu înlesnire limba francesă, în două părți, fie-care câte 1 68
— Idem pentru limba germană partea I 1 25
— partea II și III 2 10
ANGELESCU EL E. Cursŭ de Aritmetică rațională a 2-a ediție. . . . 3 —
— Cursŭ de algebră elementară 1 25
— și RIGHENU Geometria după Legendre a 3-a ediție . . . 4 —
ARNOLD, G. Prima conversațiune germano-franceso-română după Ollendorf 1 25
ATLASU de Istoria naturală cu textŭ explicativ, colorat și carton. 3 50
CATULESCU VEN. Catechismu elementarŭ 20
— Catechismu pentru classele I—III gymnasiale 1 25
— Istoria sacră a testamentului vechiŭ și nou. . . . . 1 —
CERNĂTESCU, P. I. ompendiŭ de istoria generale . . . . . 7 —
CIOCANELLI, T. E. Principie de grammatica franceso-română a 3 ed. . 1 50
COLLOCOTIDE, I. Grammatica elleno-romană a 2 ediție 3 35
— Chrestomatia ellenă a 2-a ediție. . . . . 4 —
— Syntaxa ellenă. 3
CORDESCU, D. R. Abecedar fonetic pentru classa I primară 30
— Manud cere la abecedarul fonetic 20
EUSTAȚIU, G. Dial. rom.-franc. 1 70
— Aritmetica teoretico-practică pentru classele primare 84
HELIADE, R. I. Historia romanilor seŭ Dacia și România a 2 ediț. . 1 50
IARCU, DIM. Aritmetica practică pentru classele primare. 30
— Comptabilitatea agricolă . 1 —
— Istoria sacră prescurtată . 20
— Mythologia 20
IONESCU, DIM. Elemente de Istoria romanilor. 84
IONESCU, I. Carte de cetire cu deprinderi asupra limbe și asupra stilului pentru classele primare . . . 45
IONESCU I. Fisica populară pentru scólele primare. ilustrată . . 1 —
LAURIAN. A. TREB. Atlantele de mare roman după Bonnefont 11 75
LAURIANU, A. TREB. Istoria romanilor partea I pentru classea I gymn. . 84
MASSIM, I. C. Elemente de grammatică română. autorisată pentru scóle . 1 —
— și BAD LESCU. Noŭ Abecedariŭ românescŭ în 2 părți, fie-care câte . 33
— Idem anexată de un micŭ conductoriŭ 1 68
MIHĂILESCU, S. Compendiŭ de istoria naturală pentru scólele primarie de ambe sexe a 3 ediție . . . . . 1 —
NANIANU, B. Elemente de istoria naturale. Pentru învețămêntulŭ secundarŭ de ambele sexe cursul inferior.

Partea I Zool.	Tóte ilustrate în textŭ.	1 85
„ II Bot. an		1 50
„ III Miner.		1 50
— El. de Phys. exp.		3 50

PISONE, I. Dictionariŭ românesc, latinescă, germanesc și francesc. 5 —
PONTBRIANT, RAOUL de. Alfabet frances in paralel cu limba romană. 1 —
— Invețatorul limbelor seŭ methodŭ practic pentru a învĕța limba francesă partea I 1 50
Idem. partea II 1 50
Idem. Cheia. 1 50
PREDA, DEM. N. Dict. latino-rom. 7 —
RAȘIANU, STEFAN. Exerciții de lectură pentru classele primare, 3-a ed. . — 30
SANDER. Caligrafie mare, theoretică și practică. . . . . — 40
— Idem mică . . . . . — 15
ȘAICARU B. Elemente de Geografie antică 6-a ed. . . . . — 42
— Elemente de Istoria geografiei după Malte-Brun, pentru classele IV gymnasiale . . . . . — 75
SPINAZZOLA, O. Flórea literaturei italiane. ed. 2-a coresă și amelioratĕ. 3 —
STILESCU, B. Gramatica limbei latine după Longchamp-Bignières. 5-a ed. 1 10
STEFANESCU, B. Arithmetica pract. pentru clasele primare 55
STEFANESCU, V. Caligrafie . . . 50
STEFANESU, Gr. Elem. de Zoolog. 1 85
STRATU, I. Tractată complet de Economia politică, 1 vol. în 8o mare. 10 —
URECHIE, V. A. Istoria romanilorŭ. Biografii române, pentru scólele primarie, sătesci și militare 84
WAUTHIER, C. Dialogi germano-romani precedate de unŭ Abecedară. Pentru ambele-sexe. 1 68

Bucuresci. — Typographia Laboratorilorŭ Romani, Strada Academiei, 19.

www.dacoromanica.ro